

Oekraïne biedt kansen voor biologisch uitgangsmateriaal

2017.06.19

De biologische sector in Oekraïne breidt snel uit. Voor Nederlandse leveranciers van uitgangsmateriaal liggen er vooral kansen op het terrein van biologische groenten en biologisch fruit.

In 2016 exporteerde Nederland voor € 7,2 miljoen aan zaden naar Oekraïne. Het gaat dan vooral om groentezaden waar Nederland een koppositie in heeft.

Bij Oekraïne en agrarische productie denken de meesten wellicht aan zonnebloemen, mais, granen, soja en andere akkerbouwgewassen. Maar verse groenten en fruit, vooral bessen, is een groeiende markt. In 2016 heeft Oekraïne de export naar de Europese Unie (EU) van groenten en vers fruit aanzienlijk vergroot. Export van vroege kool verviervoudigde, paprika verdrievoudigde, komkommer verdubbelde en ook de export van tomaten nam met 50% toe. Als het gaat om export van fruit, is er vooral een enorme stijging te zien in de export van blauwe bessen, ook een verviervoudiging.

Biologische productie groeit snel

Omvang van biologische productie in Oekraïne

Tegelijkertijd is er een trend naar meer biologische productie. Het areaal voor biologische productie steeg naar 400.000 ha en het aantal biologische boerderijen naar ongeveer 210. De meerderheid van de biologische bedrijven is gecertificeerd volgens Europese standaarden. Circa 80% van de biologische productie gaat naar de EU en dan gaat het voor de helft over granen. Ook wilde bessen, wilde paddenstoelen, noten en kruiden maken hier een belangrijk onderdeel van uit.

ORGANIC MAP OF UKRAINE

Status: 01.06.2016

Source: FIBL

Het Oekraïense ministerie van landbouw heeft in zijn strategie voor de komende jaren biologische productie opgenomen als een van de prioriteiten. Ook in de exportstrategie van de regering heeft biologische productie, naast agrarische producten met een toegevoegde waarde, een prominente plek gekregen. Dat houdt onder andere in dat Oekraïne haar wetgeving gelijktrekt met de EU, bijvoorbeeld als het gaat om labeling, maar ook fraude harder aanpakt. Wetgeving hierover ligt op dit moment voor in het parlement.

Ook is Oekraïne in gesprek over e-certificatie voor biologische producten. Oekraïne heeft in 2017 ook meegedaan met een nationale inzending aan BioFach in Duitsland en een eigen logo ontwikkeld. Biologische groenten maakt nu 8% uit van de productie van biologische producten in Oekraïne en biologisch fruit 0,6%. Hier ligt nog een markt te winnen, juist ook voor de Nederlandse bedrijven die al een goede reputatie hebben als het gaat om hoogwaardig uitgangsmateriaal.

Expertise gedeeld

In maart van dit jaar hebben Vitalis, dochteronderneming van Enza Zaden, en Warmonderhof, opleiding voor biologisch dynamische landbouw, hun expertise gedeeld met biologische groenteproducten en geïnteresseerden in Oekraïne. Dat bestond uit twee dagen theorie en één praktijkdag bij Organic Villa, in Cherkassy Oblast ten zuiden van Kiev. Organic Villa heeft, zoals veel producten in Oekraïne ook nog productie in plastic tunnels en dit geval ook een eigengebouwde kas voor met name tomaten.

Tijdens de praktijkdag hebben Martin Vrensen van Vitalis en Bart Willems van Groenhorst Dronten (Warmonderhof) gekeken naar de manier van produceren terplekke en aanwijzingen en tips gegeven om de productie van biologische groenten te verbeteren. Dit is hard nodig, biologisch staat nog in de kinderschoenen, vooral biologische groenten. De experts gaven aan dat men eigenlijk nog vanaf het begin af aan moet beginnen. Ook zijn de internationale donoren (met name Zwitserland en Duitsland) bezig met biologisch, meer gericht op andere gewassen, zoals granen maar ook fruit. Voor biologische groenten liggen er dan ook nog veel kansen, net zoals voor fruit.

Certificeren

Oekraïens logo voor organisch geteelde producten

Een van de voordelen van de biologische groentezaden is dat voor certificatie bij export naar Oekraïne het SKAL-certificaat is erkend. Certificatie van reguliere zaden is in

het begin van dit jaar zeer moeizaam verlopen. Als gevolg van een reorganisatie bij het Oekraïense ministerie en de inspectie moest er een nieuw agentschap worden opgericht, wat samenging met het aannemen van nieuwe mensen, nieuwe richtlijnen en opnieuw inrichten van laboratoria. De eerste twee maanden van 2017 kon er geen certificering plaatsvinden, een ramp voor iedereen, zowel voor de Oekraïense boer als de internationale zaadbedrijven. Vanuit het landbouwteam van de ambassade hebben we ons hard gemaakt om de problemen zo snel mogelijk op te lossen. Dat doen we niet alleen, ook de Europese collega's hadden hier last van. We zijn dan ook met de Franse en de Duitse Landbouwrraad en de Europese delegatie vaak bij elkaar en op het ministerie geweest om over de problemen te spreken en over oplossingen te spreken. Vanuit Nederland was het probleem voor groentezaden echter uniek omdat andere landen hier een kleiner aandeel in hebben.

'Sinds maart is de certificering weer op gang gekomen'

Sinds maart is de certificering weer op gang gekomen en zijn er specifieke afspraken gemaakt over de voorwaarden voor certificering van groentezaden. Wel zijn er nog problemen met onder andere registratie. We

zijn hierover ook continu in gesprek met de vertegenwoordigers van de Nederlandse bedrijven in Oekraïne en proberen gezamenlijk met voorstellen te komen richting het ministerie en de inspectie. De onlangs getekende overeenkomst tussen Nederland en Oekraïne voor verdere samenwerking in de landbouw zal ons hierbij helpen. Aan beide zijden hebben we ons gecommitteerd om de markttoegang voor plantaardig uitgangsmateriaal verder te verbeteren.

In de overeenkomst staat ook dat we kijken of we kunnen samenwerken op het gebied van biologisch. De cijfers tonen aan dat deze markt groeit in Oekraïne. Op veel terreinen zijn er al internationale partijen actief. Maar er zijn nog heel veel mogelijkheden, vooral in biologische groenten en biologisch fruit. Vanuit de ambassade kijken wij graag of we verdere ondersteuning kunnen bieden mocht u hier ook de kansen in zien.

Landbouwteam Oekraïne

Conferentie over biologische keten in Oekraïne

Op 21-22 september 2017 organiseert FiBL, een project met steun van de Zwitserse overheid, in samenspraak met het ministerie van landbouw en andere organisaties inclusief het Louis Bolk instituut, een tweedaagse conferentie over het verbeteren van de integriteit in de biologische keten. Het Louis Bolk instituut zal daar een onderdeel verzorgen over marktperspectief, uitdagingen en kansen. De conferentie vindt plaats in Odessa, in het zuiden van Oekraïne.

[Informatie over conferentie >>](#)

[Programma >>](#)

[Informatie over de biologische marktontwikkelingen in akkerbouw, zuivel en het ondernemingsklimaat in het algemeen >>](#)